

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy óra . . . — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-u. 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
1. EMELET

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
int. zendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi fel

Politikai színvakság.

Pécs, 1896. augusztus hó 4.

Soha az aulikus, konzervatív főurak, meg a papság a kormánynak még akkora szolgálatot nem tettek, pedig ugyancsak támogatták egy negyed századot meghaladó időn keresztül szóval és tettel, mint most, amikor ellene fordultak s megalapították és csodálatos agilitással szervezik a néppártot, a melynek politikai programja csak névleg van a látszat kedvéért, egyedüli létezőjét egypár törvénynek vallási szempontból való megváltoztatása, vagy helyesebben mondva eltörlése képezi: szóval a mióta a főurak és a papság kulturháborút hirdetnek.

Ez a nagy szolgálat pedig abban áll, hogy az igaz szabadelvűség és haladás barátait a kormány ellen való támadásaikkal tévuttra viszik s a kormányon ülőknek módot nyújtanak arra, hogy ezek az ellenük való harcban, mint a modern haladás világmozgató eszméinek makula nélkül való lovagjai tündökölhessenek.

Ezt a káprázatot, a melynek igézetet az eddigi kormányoknak legveszedelmesebb ellensége, a függetlenségi és 48-as párt sinyli meg leginkább, a néppárti agitációnak köszönheti a kormány s ez képezi még azt az egyetlen talizmánt, a mely a bomlásnak indult hatalmi érdekszövetkezett megmenti a teljes elzúllástól s a mely ezt a felfelé gyámoltalan, lefelé pedig erőszakos kormányt megerősíti pozíciójában.

Vajjon hihette volna-e valaki, hogy a függetlenségi és 48-as párt hívei szövetszenek azzal a kormánnyal, a mely az 1867-ben megteremtett közösügyes bálványt, mint érinthetetlen szentséget imádja s imádtatja követőivel, a mely összes nemzeti aspirációinkat idegen érdekekért s a saját hatalmának öregbítésére feláldozza, a mely lábba tiporja mindazt, ami magyar ember előtt szent és sérthetetlen, amely a meggyalázott magyar nemzetnek elégtételt szerezni képtelen, sőt maga beáll gyalázkodó ellenségnek s nemzeti jelvényünket háromszínű rongynak deklarálja.

S ime a kormánypárt és a függetlenségi párt szövetezése egymással, a tűznek és víznek ez az összevegyülése napnap után itt megy végbe szemünk előtt, — hála a néppárt buzgólkodásának! — mondja a furfangos Bánffy. Tegnap hozta ismét a táviró a híret egy ilyen kutya-macska barátságának Szécsényből, ahol vásárnap a függetlenségi párt szövetkeztek a kormánypárttal a néppárt elleni küzdelemre, mintha bizony a kormánypárt nem lenne époly ellenségünk, mint a néppárt.

Vajjon közelebb jutunk-e pártunk céljának megvalósulásához, ha a választókerületekben szövetkezünk a kormánypárttal s magunk mozdítjuk elő a kormánypárt és a néppárt közös törekvését, hogy a közjogi kérdések leszorítottassanak a napi-rendről, hogy állami függetlenségünk, közgazdasági önállóságunk visszaszerzésének nagy küzdelme elnémittassék s az elméket

csak az az egy kérdés foglalkoztassa, hogy a házasságra lépők elmenjenek-e a község-házára, mielőtt a templomban örök hűséget esküsznek egymásnak.

Persze a fentemlített káprázattól elvakított párthiveink erre azt felelik, hogy a szabadelvű haladás ellenségei ellen szövetszenünk kell azokkal, akik annak barátai, ha mindjárt kormánypártiak is, mert a szabadelvű vívmányokat nem szabad veszélyeztetnünk azzal, hogy csupa pártgyűlölségből megvonjuk támogatásunkat attól a párttól, a mely azoknak megvédelmezésében fáradozik.

Nos hát ezt az okoskodást is a kormánypárt sajtója szuggerálta pártunk hipnotizált követőinek, mert először is hazugság, hogy az egyházpolitikai reformok fennmaradása veszélyeztetve lenne, ha mi nem szövetszenünk a kormánypárttal. Magyarországon mindig klasszikus földje volt a vallási türelmességnek, ahol még a fanatikus középkorban sem sikerült tisztán vallási jelzőszavakkal a polgárokat egymás ellen harcra tüzelni, hanem a vallásszabadságért folytatott harcok mindig a legszorosabb kapcsolatban állottak a nemzet politikai szabadságáért folyt küzdelmekkel.

Hogyan lenne tehát képzelhető, hogy a szabadságszerető magyar nemzet elhagyja a szabadelvűség ösvényét azok kedvéért, akik a vallási türelmetlenség mellett még hazánk közjogi és gazdasági függő helyzetét is megváltozhatatlan dogma gyanánt hirdetik?

A „Pécsi Figyelő” lárcája.

A pipacs.

Wagner Richárdról állítják, hogy cigánymuzsikára fülét befogta. Ha így volt, a nagy zeneköltőt csak szánni tudom. Viszont, ha Wagner Richárd itt van, a hol ingujjra vetkőzve az ablakvankoson könyöklök: lobogó sörénnyel menekül hanyatt-homlok, arra a fejemet teszem.

De nekem a vacsorán maradt félszivaromat elszivnom s ablakomat a kánikulában az éji levegőnek kitérniem kell. S azért a szürke estén az ablakba könyöklök.

A vétkes az Elvira kisasszony, ki túl az emeleten zongoráz. Ő kedves leány lehet a vékonyszál természetével s a fitos vörös orcáékával, melyet hiába dörzsöl tavaszi hóval a ritka szeplő ellen, azt megengedem. De hogy a szonáttal, szimfóniákkal hiába próbálkozik: azt valahára beláthatná. És a rezgő nyárfa levelét, ha Elvira zongorázza rá az üzenetet. Még ha játékból csak az érzés hiányzana. Mert vannak, kik érzés nélkül, konvencionálisan csak — zongoráznak. De Elvirának a zenéhez absolute érzéke nincsen. Pedig a zongorája jó, tiszta és erős hangu.

S gond van rá, hogy mindig friss, finom legyen a hangolása.

Szerencsére más egyéb foglalkozásom is akad esténként. Valahonnan harmonika-hang foszlánya üti meg fülem s túl a házon, a városvégi tó partjáról békák kórusa zöng.

Végre egy este egy pár futam rázta föl a billentyűket, mely mintha nem a sablonszerű, mely mintha egész más lett volna. S utána erőteljesen, teli érzéssel szakadt ki a fehérfogú zongorából s zengett az utcán végig ez a nóta:

Nem voltam én soha, nem is leszek soha csapodár.

Ez az Elvira volna? Ez a kéz biztos s ez a lélek érző? Ez nem lehet az Elvira. Megmondja a hangszer, amint zeng-bug teli tüdővel. Mert ez az élettelen szerszám a paripához hasonlatos, mely megérzi szorításáról a gyakorlott lovast.

Szemenszedett magyar nóták egész sora következett most ábránddal, elevenséggel, tüzzel, amint sorja kívánta s végül a rapszódikus ütemei.

Aki a zongorát verte, nem lehetett az Elvira és nem is ő volt. Mert Elvira játék közben megjelent a kitért ablaknál, hogy arcát, aranyszínű haját az est levegője megpirogassa.

A ház előtt emberek csoportosultak. A

harmonika nem szól s mintha a békakórus is alább hagyott volna. Alulról taps szól és éljen. Az emeletről leánykacagás és utána az ablak elsötétült.

Én azonban (elég csodálatos) lelkeimmel az elsötétült zongoraszóba láttam. Tiszta volt a kép s minden konturjával előttem. Elvira az ablaknál s a zongora tejuvegű lámpája előtt cigányosan barna leány verte a billentyűt. De az arca, de a teste remeken faragva. S a szemé parázs, ajka vér, vastag a hajakontya. Inkább alacsony, s a pipacs-vörös nyári derék alatt duszadó keble mint az örvös galambé. Karcsu és telt izmu lány. Körülré levendua illat áradt.

Másnap jó délután (gyerekes ábrándozásnál nem egyéb az avval a pipacsruhájú lánnyal; de hát akkor ki zongorázott?) éppen az utcára esik tekintetem, midőn Elvira napernyőjét huzza föl kívül a kapun, lilakékben. S a sarkában (én Istenem, de hát volna mégis vízió?) mosolygón, üdén, harmatosan — az én pipacsvirágom! (Akadjon már most merész tagadni, hogy zongorázás közben vagy utána — talán éppen a patyolat fekhelyén — nem látott lélekben ő is egy szőke legényt ablakánál: engem.)

Szalmaszínű napernyőt tartott és fehér csipkekalap a hullámos szuroksötét hajtán. De

A néppárt által folytatott vallási izgatás nyomtalanul vonulna el a józan gondolkodású magyar nép fölött, ha az izgatókból a kormány erőnek erejével mártírokat nem csinálna.

De a kormánynak szüksége van rá, hogy a néppárti izgatásoknak folyton új tápot nyújtson, mert csak ebben a zavarosban halászhat sikerrel, csak addig számíthat a közjogi ellenzék egy részének áruló támogatására, míg a falra festett ördög elég veszedelmesnek látszik, hogy félni lehessen tőle.

Ez a nyitja annak a durva üldözésnek, azoknak az emberi jogokat lábball taposó erőszakoskodásoknak, a melyekkel a kormány közegei a néppárt mozgalmát uton-utfélen megtisztelik. Hisz tudnia kell a kormánynak, hogy politikai mozgalmakat szuronynyal, börtönnel kiirtani nem lehet; ilyen eszközökkel még a protestáns Poroszországban sem lehetett a katolikusok kulturáját elnyomni. Tudja, hogy a nép mindig annak fogja pártját, akit a hatalom erőszakkal akar elnyomni s mégis oly brutális módon alkalmazza az erőszakot a néppárt vandor apostolai ellen, hogy ezzel minden igazságszerető embert a pártjukra kényszerít állani, a mikor jogtalan elnyomatásról panaszkodnak.

Pártunk elvakított hívei levonhatnak ebből az üdvös tanulságot s meggyőződhetnének róla, hogy mennyit ér annak a kormánynak a szabadelvűsége, amely a vélemény szabadságot szuronyokkal üldözi, a polgárok emberi és politikai jogait szemérmetlenül elkobozza, azzal a gyalázatos ráfogással, hogy ezeket az erkölcstelen s még hozzá céltűvesztett eszközöket is szentesíti a cél.

Ne mondja hát senki, hogy ő a függetlenségi párt híve, aki a kormánypárttal bármiféle ürügy alatt is szövetkezett, mert aki ilyen párttal képes szövetkezni, az feltétlenül árulója a közjogi ellenzék tiszta lobogójának.

most a telt arc egy piros pipacsrühából néz felém s megpillantottam fehér fogsorát is. A pipacs derék bőjja duzzadt az utcán a szélben.

As ablak alatt mentek el, Elvira apja, a nagyszakállu öreg ur karjára akasztott fölöttével, szivarozva kísérte őket.

Természetes, mert egyszerre szerelmes lettem belé, azért rakok a lányra ennyi ékes réget. Még mennyire szerelmes. Ezennel ki jelentem, hogy házasodom. Ezt a lányt veszem el. A pipacsot. Akármint ségesen essék meg a dolog. Ha mondom.

Utánuk öltözködtem. Elvirákat ösmerem, hozzájuk csatlakozom. Ezt azonban nem teszem mégsem. Kicsit tolakodó színe lenne.

Meg ajtóstul berohanni se jó. Valami alkalom, valami fain alkalom ha kínálkozik . . . talán még ma.

A vendéglő asztala körül ültek a ligetben.

Meleg délután volt, nap hanyatlásán. Minden asztal, minden szék elfoglalva. Cigány muzeika szólt. A napsugár, mely a gesztenyegaly zöldje közt átszökött, szép asszonyok öltönyére vetett keskeny ezüst sávot. Egy bokor mellett, a zenekar előtt kaptam asztalt. A pipacs nem messze viritott. Ide láttak.

Egy keringőnek szakadt vége s én a cigányprimást magamhoz intém. Tizennégy cigány hangszerén zendült rá tüstént ez a nóta:

H i r e k.

Pécs, 1896. aug. 4

Ebben a nagy melegben.

Ebben a nagy melegben eszébe jutott egy pécsi kis leánynak, hogy ő most Harkányban, Balatonfüreden, vagy akár Tarcson is — mint férjes asszony nyaralhatna, ha a farsangban kevésbé szerencsétlenek lettek volna az udvarlói.

És neki tilt a megírta az alábbi levelet egy asszony barátnőjéhez:

„Kedves Ducim! Miután te már fél év óta asszony vagy, még hozzá boldog asszony, okvetlenül szeretnél tapasztalokat aszalt a fél év alatt. Mondd meg, ha tudod, hogy anynyi udvarló közül mért nem akadt nekem csak egy férj is?”

Te jól ismeresz engem, és tudod, hogy egy csipettel sem vagyok csunyább, mint általában szoktak lenni a lányok. Ha most nem volnék tuleszerény, azt mondanám, hogy: „sőt!” Az alakom is elegáns; igaz, hogy nem tulságos nagy. Dr. Vadas, a gavallér prókátor volt mindig elragadtatva termetemtől. Egyáltalán, tavaly egész télen udvarolt nekem; mindenki, többek közt én is azt hittem, hogy meg fog kérni. Nem lett volna rossz parthie, az irodája jól ment, aztán a megye legjobb családjából való; igaz, hogy a vadasfai kastélyra ráfért volna egy kis aranyozás, de hát nem okvetlenül volt szükséges. Minden szépen ment; egyszer csak társalgás közben idéz valami latin versszakot, és nagy ostentációval készült azt nekem magyarra fordítani. Szerencsétlenségre hibásan idézett; és én (tudod az öcscsémről ragadt rám valami a latinból), nevetve kijavítottam neki. És képzeld mi történt? Többet felém sem nézett! Később hallottam, hogy úgy nyilatkozott, hogy nem szereti a kékhárisnyákat.

Vadas után jött Ivánfy mérnök. Nagyon kedves, derék ember volt, csak hogy mindig a maga dolgairól beszélt. Ha bele-mélyedt a háromszögjeibe, köreibe, gépeibe, nem volt az a hatalom, a mi más témára vihette volna. Egy-egy báli vacsora alatt olyan értekezéseket tartott nekem, hogy az Akadémiában szentül pályadíjat nyert volna velük. Egyszer aztán meguntam a dolgot, és előszedtem a legbájosabb mosolyamat:

— Édes Ivánfy, hagyjuk most a gépeket, és táncoljunk inkább a kotillont!

Nem voltam én soha, nem is leszek soha csapodár.

S utána sorban mint az este a zongorán, a többi mind.

Tudtam, hogy a lányok összesugnak s éreztem tekintetét két pár leányszemnek s láttam Elvira apját felém tartani.

— Jöjjen. A hölgyek háláskak kívánnak lenni.

Asztalukhoz léptem. Micsoda szépség áradt felém arról a barnapiros arcáról!

— Sáfár Dániel, szólt Elvira apja. Majd a pipacsra érte:

— Ó nagysága — Almaházi Lászlóné.

... Akkor olyformán éreztem, mintha

alattam valaki a földet ráncigálná.

Harmadnap itt volt már érte az ura. Derék szál legény. Szerencséje!

És a negyedik napon?

A szonatóknak, szimfoniáknak folytatása. Valahonnan harmonikahang foszlánya éri a fülem s a tó felül erőteljes békakórus.

Az Elvira fehér ujjai mig zongoráznak, a lelke hol kalandoz el, — talán a báli két csillagos hadnagy — táncosán — azt nem tudom. De este ablakomban hogy a pipacsvirágomnál barangolok azon magam, boszantó, de sűrűn rajt'kapom.

Sz. L.

Azt az arcot kellett volna látnod, Ugy állt mellettem a kotillon alatt, mint egy elítélt. Aztán pedig elpárolgott; elpárolgott alapesabban, mint a víz az ő szabadalmazott, patentírozott gőzkazánjaiban. kik egy kotillont többre becsülnek a legérdekesebb kassán robbanásnál.

Mellék bolygóimmal, hogy tudományos műsával éljek, nem akarom megtölteni a levélpapírost. Nem akarok írni a főhadnagyról, ki miután fél télen át legédesebb álmaimból vert föl ostoba éjjeli zenéivel, elvette Schwarz bankár leányát, mert nekem nincs kaucióm, neki meg voltak adósságai. És nem akarok szólni a bíróról, ki minden sétámon elkísért és jónak látta eljegyezni a jószágkormányzó ur pisze lányát — egy kis jószág reményében.

Amint látod, édesem, ki tártam előtted szívemet és gondjaimat. Tanácsolj kérlek, hogy mit csináljak? Az egyiknek nagyon komoly voltam, a másiknak nagyon könnyelmű, a kaucióról és protekcióról nem is szólva. Hogyan tegyen eleget az ember ezeknek a kiállhatatlan férfiaknak? Ha rajtam állna csak, biz Isten nem is kíváncznék férjhez menni, de a mama kétségbe van már esve, hiába nyugtatom meg, hogy még csak tizenkilenc éves vagyok. — Aztán meg igaz, mit is kezdek, ha vén lány maradok? Édes Ducim; nem akadna a ti környéktekben egy nekem való férj? Ha nem, ugy nemsokára kénytelen leszek a „már többé nem szokatlan“ kishirdetések közé tenni:

Férj keres tetik.

Tizenkilenc éves szép leány, vagyonos, előkelő ur ismeretségét keresi házasság céljából. Pályázhatnak 25—45 évig. A t. pályázó kéretik megírni, hogy milyen magaviseletű hölgyek szokták leginkább az ő tetszését megnyerni; az illető hölgy kötelezi magát, a menyasszonyság tartama alatt komoly vagy vig, kacér vagy szerény lenni; teljesen az illető ur ízlése szerint. Házasság esetén szerelem nincs kizárva, de tetszés szerint nélkülözhető. Arcképpel ellátott ajánlatok: „A ki mer az nyer?“ címen a kiadóhivataltba intézendők.

Mit szólsz ehhez, Ducim? Jó lesz ez a terv? Eszerszer csókol

Gitta“

Eddig a levél.

Az a szórakozott szobaleány, (óh azok a szobalányok!) mikor a postára vitte: elvesztette:

Én megtaláltam és sietek közreadni — a kis hirdetés kedvéért.

Tessék elhinni, kérem, egyedül a — kishirdetés kedvéért.

K. d.

Naptrend 1896. augusztus 5-én.

Naptár: szerda aug. 5. — Róm. kath.: Havi B-Asszony. — Prot.: Ozvald. — Görög-kel.: (Julius 24.) Krisztina. — Zsidó: Ab 26. — Nap két 4 óra 28 perckor; nyugszik 7 óra 10 perckor. — Hold két éjjélkor; nyugszik délután 4 óra 56 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 21-8 Celsius fok meleg, légnomás 751. Kilitás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet, enyhe idő, jelentékeny csapadék nélkül várható.

— (Ujabb adakozás a pécsi katasztrófa áldozatainak.) Bieder mann Rezső lovag, mozsgói földbirtokostól táviratilag ezer forintot; Meszlény Gyula szatmári megyés püspöktől utalványon száz forintot kapott Kardos Kálmán főispán a julius 30-iki katasztrófa áldozatai között leendő szétosztásra.

— (A legujabb áldozat.) A csütörtöki katasztrófa egyik súlyos sebesültje, Lesnyik Mihályné született Lenhardt Ágnes tegnap éjjel egynegyed 12-kor, hosszas

kinlódás után, meghalt. Ma délután boncolták és temetése holnap (szerdán) délután 5 óra kor lesz a kórházból. Lesnyikné, ámbár két fiugyermek anyja, mint jómódu földműves neje, nem szorult rá, hogy a Frigyes főherceg által küldött 500 frtból részesüljön. Nevezettről férje kellőképpen gondoskodott, külön szobába vitette át feleségét; ennél fogva több helyi lapnak az a híre, mintha Lesnyikné a fentebbi pénzből 50 frt segélyben részesült volna, nem felel meg a valóságnak.

— **(Baranyamegye egészségtügye)** a lefolyt július hóban elég kedvezőnek mondható, — így van megírva a főorvos szokásos havi jelentésében, mindazonáltal előfordultak a roncsoló toroklob Hosszúhetényben, Szabolcsban, Tésényben és Monostoron, a hasi hagymás Lancsukon, Kisteleken és Sz.-Lőrincen, a vörheny Bellyén és Siklóson. Kéménden új gyógyszerterát nyitottak. A lefolyt hóban megvizsgálta a főorvos egészségügyi tekintetben a korcsmákat Duna-Szekcsón, Mohácsban és Kémesen; a mézsárszékeket Pécsváradon, Sásdon és Kémesen; a szikvizgyárakat Duna-Szekcsón, Bellyén, Siklóson és Beremenden; a pékműhelyeket Pécsváradon. Kifogásolás sehol sem történt.

— **(Fából vaskarika.)** A ma megtartott vármegyei közigazgatási bizottsági ülésben olvastatott a belügyminiszter rendelete, mely a bizottság multkori felterjesztése ellenére, hiven az anyakönyvi felügyelő referálásához, Mohács részére az önálló anyakönyvi hivatalt nem engedélyezte, hanem hozzájárulását jelentette ki egy anyakönyvvezető helyettes alkalmazásához, a kinek évi 700 frt fizetést adna, föl hívja tehát a közigazgatási bizottságot, hogy erre az állásra a pályázatot mielőbb írja ki. A határozat az lón, hogy fölírni újra a miniszternek, hogy vagy egy aljegyzői állást adjon az államkincstár terhére a mohácsiaknak, vagy teljesen önálló anyakönyvi hivatalt létesítsen; mert az mégis csak anomália, hogy míg a kinevezett anyakönyvvezető, a főnök, 200 frt évi fizetést hus, addig a helyettes 700 frtot kapjon. Az alispán nem lévén jelen az ülésen, a határozat kereszttúlment, dacára annak, hogy a mult ülésen úgy határoztak, hogy ha t. i. a miniszter nem vesszi tekintetbe a közigazgatási bizottság véleményét, hát többé egyáltalán véleményt sem fognak adni. Különben a miniszteri leirat arról is értesít, hogy Kölkedet anyakönyvi tekintetben Mohácsos fogja csatolni és a kettőnek ellátásáért hajlandó 700 frtot fizetni a helyettesnek.

— **(Fontos iparosoknak.)** Kardos Kálmán vármegyei főispánja tegnap több darab kiállítási szelvényes füzetet kapott, mely jogosít a Pécestől Budapestig való utazásra, a kiállítás megtekintésére és két napi élelmezés és lakás igénybevételére — teljesen ingyen. Oly szegénysorsú iparosok kaphatnak ezekből az ingyenes füzetekből, kik hasznosítani tudják a kiállításon látottakat, de nincs módjukban még ezt a legcsekélyebb költséget is fedezni. A füzeteket Darócy Aladár főispáni titkár osztja ki a személyesen jelentkezőknek holnaptól kezdve mindenkor, míg a készlet tart, délelőtt fél tiztől 10 óráig a vármegye házában levő hivatalos szobájában. A jegyfüzetek költsége

abból az 500 frtból került ki, melyet jánosi Engel József, az „Engel Adolf és fiai“ fakeskedő cég tagja adott át a fentebbi célra a főispánnak. Az együttes utazás f. hó 22-én lesz.

— **(Segély-kiosztás.)** A Frigyes főherceg által küldött 500 frt, mely az adakozó főherceg utasítása szerint a z o n n a l kiosztandó volt a gyors segélyre leginkább ráutalt szerencsétlenek, illetve hozzátartozóik között, a következőleg osztatott ki Kardos Kálmán főispán jelenlétében az illető orvosok által és pedig a városi kórházban: özv. Meszes Erzsé 5 frtot, Szabó János 15 frt, Kovács Erzsé 10 frt, Szentgyörgyvári Mari 20 frt, Horváth Kis Kati 5 frt, Millner Károly 30 frt, özv. Kozma Kati 15 frt, Gondos Mari 15 frt, Herr Lajos 20 frt, Varga János 20 frt, Tamás Klára 5 frt. Wagner Riza 5 frt, Kaibl Lujza 5 frt, Madár János 20 frt, Nied Anna 5 frt, Hoffschier Zsuzsa 30 frt, Szabó János 15 frt, Pethes szül. Horgas Kati 10 frt, Sipos Mátyas 5 frt. Az irgalmasok kórházában: Mayer Mihály 25 frt, Rohan István 20 frt, Légrádi János 20 frt és még hárman 5—5 frt.

— **(Lópor a felrobbant kereskedésben)** Hogy a csütörtöki katasztrófa alkalmával felrobbant Köszl-féle kereskedésben mily mennyiségben lehetett a „dugott“ a rendőrfőkapitány által „még csak nem is sejtett“ lópor: azt legjobban bizonyítja az a tény, hogy a kereskedésben tegnap este hat kilónyi lóport találtak az ott még mindig felhalmozva levő félig összegett áruk között, melyet ma astán Reeh György rendőrkapitány kivitetett a puska poros toronyba. Es a hat kilónyi lópor már csak nem volt a Wertheim szekrényben; erre senki se mondhatja azt rá s igazán csodaszamba megy, hogy például a katasztrófa után csütörtökön délután — mikor a főkapitány is ott volt a vizsgálatot végző bírósági tagokkal — fel nem robbant ez a dugott lópor s kézzel foghatólag be nem bizonyította a főkapitánynak, hogy egy mássa lópor is lehetett a kereskedésben.

— **(Baranyai tiszviselő Somogyban.)** A tegnap Kaposvárott megtartott vármegyei közgyűlésen Koharits Ferenc baranyamegyei III-ad aljegyzőt egyhangulag szolgabíróvá választották. Tallián somogyi főispán ülés után megtette a dispoziciókat és Koharits a lengyeltóti járásba küldetett. Helye Baranyában csak az októberi közgyűlésen lesz betöltve. — Ugyancsak a tegnapi kaposvári közgyűlésen lettek megválasztva az ujonan szervezett barcsi járás tiszviselői. Barcsi főszolgabíróvá Fenyőssy Ödön szigetvári főbíró, szolgabíróvá Brodsky Károly lett megválasztva. Az ekként megürült szigetvári főbírói állásra öt szónyi többséggel kétszeri szavazás után Hegyessy János szigetvári szolgabíróvá választották meg Bogyay árvaszéki úlnökökkel szemben. A szigetvári szolgabírói állás ezuttal nem lett betöltve. Kiegészítették aztán a vármegye jegyzői karát, a mennyiben I-od aljegyzővé Krieger Ödönt, II-od aljegyzővé Pethes Lajost és III-ad aljegyzővé Nozlopy Kálmánt választották meg.

— **(Élelmes udvarló.)** Egy a rendőrséggel gyakori összeköttetésben levő magányos kisasszony azt jelentette ma a rendőrségnél, hogy tegnap este 10 óra tájban egy barátságos idegen melléje csatlakozott a Kosuth-utcán, elkísérte egés ki a pálya-utcában levő lakásáig s ott hogy mi történt, az mellékes. Elég az hozzá, hogy ma a magányos kisasszony lopás miatt panaszolja be a barátságos idegent, mert elveszett egy arany karperece és egy gyűrűje, a mely smukkok pedig mindaz ideig megvoltak, míg ő a barátságos idegent látta. A hogy nem látta: a smukkokat se látta s így azt hiszi, hogy a barátságos idegen vitte el azokat. A rendőrség keresi az élelmes udvarlónak bizonyult barátságos idegent.

— **(Athelyezés.)** Göttinger R. telekkönyvi betétszerkesztő albiró Pécsről hasonló minőségben Kecskemétre helyeztetett át.

— **(Katonai utóállítás.)** Holnap (szerdán) délelőtt 8 órakor katonai utóállítás lesz a sörházban. Az utóállítási bizottság a folyó évi főszorozásra utóállított megyebeli hadköteleseket fogja megvizsgálni s tagjai a polgári hatóság képviselőin kívül Ivinger és Theilmann oszrodesek lesznek a közös hadsereg, illetve a honvédség részéről.

— **(Baranyamegye közutai.)** A ma megtartott közigazgatási bizottsági ülésen felolvasták azt az előterjesztést, mely a vármegye 1897. és 1898. évi közuti költségvetési előirányzatát tartalmazza, a melyek fellett véglegesen az őzi közgyűlés dönt. Az utalap bevételei 1897-re 222 878 frt 41 krral, 1898-ra 209. 078 frt 41 krral vannak előirányozva. Hitelműveletekből 1897-re 375.000 frt, 1898-ra 235.000 frt van előirányozva, vagyis az összes bevétel 1897-ben 597.878 frt 41 kr., 1898-ban 452.417 frt 37 kr. lenne. A kiadási tételek jobbra tisztára fölelmésszik a bevételeket. A kiadási tételek közül fölemlitjük a fedanyag költségét, mely az összes közutakra 1897-re 112.000 frttal, 1898-ra 120.000 frttal van előirányozva. Új utvonalak lesznek, és pedig 1897-ben: a bellye—battinai 38.000 frt előirányzati költséggel, a szászvár—mágocai 30.000 frt költséggel, a monostor—szent-istváni 22.000 frt, a keskend—hercegszöllői 42.000 frt és a hird—szászvári ut I. szakasza 10.000 frt költséggel. 1897-ben: a hird—szászvári ut II. szakasza 36.000 frt, a pécs—vejtői ut 46.000 frt, a villány—vaiszlói ut 34.000 frt költséggel. Helyi érdekű vasutak támogatására az 1897. és 1898. évekre összesen 75.000 frt van beállítva a költségelőirányzatba.

— **(A holnapi bucsu.)** Holnap (szerdán) Havi-Boldog-Asszony napján a szokásos bucsut tartják a Havihegyen levő fogadalmi templomnál. A bucsura már ma délután igen sok bucsus érkezett processzióval a vidéki községekből s a Havihegy valószínű táborra lett a megtelepedett bucsusoknak. A Felső-Haviboldogasszony-utca telve van járókelőkkel, a hegyre vezető uton sátrak állanak s a Tettyén is el vannak készülve a bucsusok tömegének ellátására s a holnapi nagy bucsunap után következő mulatságra is.

— **(Pécs se kivétel már.)** Az országosan uralkodó állatjárványok állapotáról szóló hivatalos kimutatásokból pár hónapig hiányzott csak városunk neve, de most már iamét ott van Pécs is a fertőzött törvényhatósági városok között. A hivatalos kimutatás szerint városunk szarvasmarhaállományában a ragadós száj és körömfájás uralkodik s eddig 25 udvarban lépett fel.

— **(Csaló csavargó.)** Zombor Imre eszentlőrinci lakoshoz beállított a napokban egy ismeretlen mesterlegény s a családnál asszal hizelegte be magát, hogy ő ismeri Zomborinak Pécsen lakó rokonát. Ez elég volt arra, hogy az ismeretlen legényt jól megtraktálják s puha éjjeli szállást is adjanak neki Zomboriék; reggel pedig megbízták, hogy két javítani való öltözet ruhát hozzon be Pécsre a rokonukhoz. A legény el is jött a ruhával együtt; de Pécsen feléje se nézett a rokonnak, hanem eladva a rábizott ruhát a legelső zsibárusnak, az árával kereket oldott. Most nyomozzák a csaló csavargót.

— **(Állandó rovat.)** Mint az alispáni hivatal értesítette a rendőrséget, a ragadós száj- és körömfájás a siklósi járáshoz tartozó Nagytótfalu község szarvasmarhaállományában fellépett, Ennélfogva a község alispáni rendelettel zár alá helyeztetett.

— **(Halott asszony a városháza folyosóján.)** Nagy rémülettel állta körül ma délelőtt féltizenegy óra tájban a városházán járó ügyesbajos nép a rendőrségi őrszobát, honnan két ember egy asszonyt vitt ki. Az asszony szemei le voltak csukva; teste mozdulatlan, olyan, mint a halotté. Sokan azt is hitték, hogy halott az az asszony, de rémületüket csakhamar eloszlatták a rendőrök, kik megmagyarázták a körülállóknak, hogy az asszony korán sinca meghalva, csak a — pálinka verte le a lábáról. Nem tudják kicsoda és hová való; a vásárból hozták be gyaloghintón és ugyanugy vitték a városi kórházba, a hol ha majd kialszsa a geberdusz okozta mámort, megkérdeszik tőle, hogy mi a neve és hová való s szépen hazautastatják.

— **(Veteménytolvajok.)** Tegnapi lapunkban irtunk egy répatolvaj asszonyról s ma ismét arról értesültünk a rendőrségtől, hogy több városbeli lakos tess jelentést veteményei, rétje és szőlői megdézsmálása miatt. Ugy látszik, sok csavargó és kótes existenciára használja fel ama tarthatatlan állapotot, mely szerint a lovas rendőrök hijján a külterület teljesen rendőri felügyelet nélkül van, hogy mások földjén garázdálkodik s ellop mindent, ami elvihető. Ma is Lukács Imréné Bálics-utcai lakosnő jelentette a rendőrségnél, hogy valaki lekassálta a réjtét és felssedte a szénatermését, míg ő Budapesten járt a lányával látogatóban. A rendőrség nyomozza a tetteseket.

— **(Új lapok a fővárosban.)** Szokatlan dolog, így ugorka-érés idején új lapokat gründolni; fővárosi kollegáink azonban tulassik magukat az efféle eldítéleteken, és f. hó 15-én mindjárt két új lapot indítanak meg. Az egyiknek „Magyar Lobogó” lesz a címe és telivér Ugron-párti lesz, a másik „Budapesti Napló” címen lát

napvilágot a „Pesti Napló”-nak nem régen kivált teljes hírlapírói gárdája szerkesztésében. Az új lap kormánypárti érületű lesz és Véssi József a lesz a felelős szerkesztője.

— **(Elkobzott ponyvatermék.)** Megemlékeztük nemrég arról, hogy a belügyminiszter elrendelte holmi „Libapásztor dala” címet viselő erkölcstelen ponyvaterméknek rendőri uton való elkobzását. Az országos vásár ponyvairodalmi sátraira — e rendelet következtében — rendőrségünk tegnap szigorú felügyeletet fordított és a ponyvákön található efféle nyomtatott papirosokat mind összeszedette és elkobozta. Összesen 70 példány „Ezeréves jubileumi legujabb dalok és a libapásztorlány dala” című ponyvatermékét szedtek össze és koboztak el. Az elkobzott erkölcstelen iratot Bagó Márton könyvnyomdája hozta napvilágra Budapesten.

— **(Állatjárványok.)** A legujabb statisztikai kimutatás szerint megyénkben az állatjárványok állása a következő: lépfene 1 községben 3 udvarban, veszettség 3 községben 3 udvarban, ragadós száj- és körömfájás 67 községben 948 udvarban, rühkór, 1 községben 3 udvarban, sertésorbánc 11 községben 94 udvarban, végül sertésvész 76 községben konstatáltatott. Somogy megyében fellépett a lépfene 1 községben 1 udvarban, veszettség 1 községben 1 udvarban, ragadós száj és körömfájás 30 községben 30 udvarban és a sertésvész 84 községben. Tolna megyében lépfene 3 községben 3 udvarban, veszettség 2 községben 2 udvarban, ragadós száj- és körömfájás 17 községben 553 udvarban, hólyagos kiütés 2 községben 68 udvarban, sertésorbánc 14 községben 405 udvarban, végül a sertésvész 44 községben.

— **(Furcsa nyakdisz.)** Ma reggel 8 óra tájban furcsa nyakdiszszel a nyakán állított be a rendőrséghez egy Makár utcai szolgáló. A nyakdiszt csak akkor lehetett látni, mikor levette a fejről a kendőt s kigombolva a piros nyári pruszlikját, szemérmes pironkodás közt mutatta oda a fehér nyakát a rendőrbiztosnak. A kövér, fehér nyakon erős ujjak szorításától származó kék sávok voltak láthatók s ezek képezték azt a furcsa nyakdiszt, mivel a leányt akarata ellenére ajándékozta meg egy munkáslegény. A leány előadása szerint, a munkáslegény ma hajnalban a Krajcár-kaszárnya melletti kútnál megtámadta; előbb ugyan enyelgett vele, de astán torkolászni kezdte és csak akkor szabadult ki a kezei közül, mikor léptek zaja hallatszott. A rendőrség megindította az ügyben a nyomozást.

— **(A pécsi szintársulat Kaposvárott.)** Somogyi Károly szintársulata folyó hó 15-én kezdi meg előadásait Kaposvárott az arénában. A kaposváriak nagy várakozással néznek a szintársulat elé és annak jószágától tessik függővé a pártfogást. No, majd elvállik.

— **(Lopás a Krajcár-kaszárnyában.)** Tegnapi délután 2—3 óra közt a Krajcár-kaszárnya őrszobájában lopás történt. Ellopták egyik katonának az asztalon levő zsebóráját s mert a szobában az asztal körül egy borbélyinas forgolódott, mindjárt erre is esett a meglöpött katona gyanuja. Egész ma délutánig keresték a borbélyinast

s végre megtalálván, bevitték a rendőrségre, hol előadták a lopás történetét s a gyanut, hogy az órát az inas lophatta el. A rendőrség megindította a vizsgálatot az ellopott óra ügyében.

— **(Elfogott hasárdjátékosok.)** A rendőrség ma délelőtt a „Fehér-farkas” című korcsmában egy négytagú hasárdjátékos kártyakompaniát fedezett fel s nyomban le is tartóztatta őket. A hasárdjátékosok a vásár alkalmára jöttek be Pécsre s itt a „Fehér-farkas”-ban zárt ajtók megett tegnap óta játszották a hazai csöndest, a ferblit. Az egyik játékosnak már kocsija, lova elszökött a kártyán, mikor Selényi Antal rendőrbiztos szétugrasztotta a bandát s tagjait a rendőrségre kísértette. Most folyik ellenük a vizsgálat.

— **(A pécsi polgári kerékpáros egyesület)** vasárnap Mánfára rendezett kirándulást, melyben husz kiránduló vett részt. Mánfáról visszajövet Bányatelepen a Gebhardt-féle vendéglőben hangulatos kis mulatságot rendeztek a derék kerékpárosok, kiknek egyesülete mindjobban kezd szerepelni és gyors léptekkel halad a kerékpár-sport népszerűsítése érdekében kitűzött célja felé. Az egyesületnek a „Hétfejedelem”-szálloda első emeletén külön egyleti helyisége van. Tagsági díj évenként 12 korona; beiratási díj 2 korona. Hivatalos lapja az egyesületnek a „Kerékpár-Sport.” A tisztikar elnöke Walla Ferenc, alelnöke Pollák Viktor. I. titkár Weizenfeld J. Ignác, II. titkár Pom-pár Géza, pénztárnok Philipovics Géza, ellenőr Hammerli József. Menetparancsnokok: Walla Ferenc, ifj. Dömel Nándor és Prasznik János. Szertárfelügyelő: Frank József; gépész: Karhan Albert. Minden levélbeni megkeresések: „Pécsi polgári kerékpáros egyesület, Hétfejedelem szálloda” címen küldendők. Az egyesület működésének a sajtó útján a nagyközönség tudomására hozataláról Weizenfeld J. Ignác gondoskodik. Kik az egyesületbe felvételt kívánnak, sziveskedjenek az egyesület titkárához fordulni, vagy az egyleti helyiségben jelentkezni. Az egyesület felkéri az összes tagokat az egyesületi egyenruha mielőbbi beszerzésére (egyesületi egyenruhásállító Gánter Ferenc, Király-utca) mert a társas és testületi kirándulásokon csakis az előirt egyenruha viselése engedtetik meg s e kirándulásoknál különben is a „Menetszabályok” szigorúan betartandók. Minden csütörtökön este társas összejövétel tartatik az egyesületi helyiségben, melyen vendégeket szivesen látnak. Az egyesület holnap (szerdán) este rendezi harmadik társas kirándulását. Gyülekezés este 6 órakor; indulás félhétkor az egyesületi helyiségből. Kéretnek a kiránduló kerékpáros tagok lámpával ellátva megjelenni.

— **(Feloldott sárlatok.)** Hogy mily mértékben van megtámadva megyénkben az állatállomány a különböző állatjárványoktól, azt legjobban mutatja azon körülmény, hogy egyszerre egész csomó községben háromrendbeli járvány megszüntéről is számot adhatunk. Ugyanis a sertésvész megszűnt Kákica, Pataca, Nagybudmér, Iványipusztá, Nagybecsérd, Kisfalud, Mocsolád

és Pécsvárad községek sertésállományában. A sertésorbánc Kisnyárad, Kassa, Olaszi, Nagy-Nyárádhoz tartozó Sátoristye-pusztá és Dunassekcső községek sertésállományában végezte be — egyidőre legalább — pusztításait. Végül Arányos községben a ragadós száj- és körömfájás szűnt meg.

— **(Uj anyakönyvvezetők.)** A belügyminiszter Somogyvármegyében a nagybajomi anyakönyvi kerületbe Nagy Csirk Károlyt, a karádiba Kovács Imrét, a kőröshegyibe dr. Molnár Elekot, a köttseibe dr. Ungér Gézát, a lábodiba Tóth Sándort, a felső segesdibe Pap Jánost, a szenaiba Kovács Istvánt, a nagyhárságyiba Kajdy Bélát, végül a böhönyeibe Martin Tamást anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki és valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

— **(Meleg lesz-e augusztus hónap?)** Az ideai nyár nálunk eléggé érdekes változatokban bővelkedett s az időjárás inkább hűvös volt mint forró, viszont Angliában aránylag jóval melegebb van most, mint más években. A sarki vidékeken is rendkívüli melegek uralkodnak. Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy a jegesmedvék isszadnak, de odafele már az is nagy meleg, ha olyan az időjárás, mint nálunk áprilisban. Pár napja ugyanis azt a hirt hozta a táviró, hogy a jeges sarkvidékeken alig van jég (milyen biztató hír ez a jégkereskedőknek!) s ebből magyarázzák ki az angliai nyári napok me-

legségét is. Helgolandban és Upsalában is szidják a rekkenő nyári napokat, mi pedig maholnap őszi kabátba bujhatunk. Az 1875. év óta tartó megfigyelések szerint, ha az időjárás május, június és július hónapokban hűvös volt, augusztus is hűvös lett és pedig 16 éven át. Ez idő óta egyáltalán csak négyszer volt normális augusztusunk, normális alatt holmi kutyapörkölt nyári napokat értvén. Az egyenletes európai légnyomás változón felhős, viharos napokat ígér mérsékelt meleggel.

— **(Uj gimnázium.)** A vallás- és közoktatásügyi miniszterium, a hivatalos lap legutóbbi számában közhirré teszi, hogy Szegzárdon fokozatosan kifejlesztendő állami főgimnázium állittatik fel, melynek I. és II. osztálya az 1896—97. tanévvel megnyillik.

— **(Vasut-megnyitás.)** A győrveszprém-dombóvári helyi érdekű vasut győrbakony-szentlászlói vonalának műtanrendőri bejárása, dr. Návay Aladár miniszteri titkár vezetése alatt e hó 10 én lesz. A bizottság vezetője felhatalmazást nyert arra, hogy a mennyiben a pályát üzemképes állapotban találja, a megnyitási engedélyt a helyszínén előszóval megadja.

— **(Szegények öröme.)** Csépregi Schapringér Joachim elhunytá alkalmából a gyászoló család 200 koronát adott át a rendőrfőkapitányi hivatalnak, Pécs város szegényei közt leendő szétosztás végett. A humánus érzésről tanuskodó adományokból vagy hetven forintot ma délelőtt ki is osztott

Rech György rendőrkapitány vagy száznegyven szegény között a egész délelőtt valóságos szegényemberjárás volt a városzásán s a ki részesedett egy kis segítségben, áldva emlegette az elhunyt nemeskeblű emberbarátot.

— **(Óvónőkkerestetnek.)** A mohácsi községi óvodában még két óvó-dajka állás vár betöltésre, s mi nem csakély gondot ad az ottani felügyelő bizottságnak, mivel Mohácson nincsen olyan egyén, a ki a dajkatanfolyamot végezte volna. Azért helyesen cselekednének a pécsi dajka-tanfolyamot végzettek közül azok, a kik a 180 frt fizetés és szabad lakással javadalmasott állások valamelyikét elfogadnák, ha Margittai Péter ügyvédhez, mint a felügyelőbizottság elnökéhez fordulnának. Ha pályázó lesz — aki a szerb sokac nyelvet ismeri, előnyben részesül. Választás f. hó 9-én lesz.

— **(A katonák idő előtt való szabadságolása.)** A háromévi szolgálat után hasabocsátott legénység száma a kőszöhadereg gyalogcsapatainál, már évek óta nincs arányban a bevonuló regruták számával. A megszabott békelétszám pontos betartása végett szükségessé vált tehát századonként 10—12 sőt több oly katona tartós szabadságolása, a ki már a második szolgálti évet is kitöltötte. Az ily szabadságolásoknál nem jártak el egyformán. Egyes ezredeknél az általános kiképzéstől, másoknál a cöllövésben elért eredménytől stb. tették függővé, hogy az illető katona két évet szolgáljon-e vagy hármát. — A katona polgári foglalkozását csak egyes ezredeknél és ott is csak

— A Casellik — folytatá azután — igen jó családból származtak és hajdan gazdagok voltak. A mint beszélik ez előtt harminc évvel.

— Igen, igen ez előtt harminc évvel. Caselli most mintegy ötven lehet.

Tövérről hegyére elbeszéltem a zenész történetét. Don Luigi némán, a megindulás könye nélkül hallgatta.

— Szegény ember, — mondá homlokára téve kezét, mikor elvégeztem. — Ismertem a szerencsétlent. Éppen a papnevelőből tértem haza, mikor a szomorú eset történt vele.

— Szomorú eset? Hát szomorú eset volt? Don Luigi, beszélje el az egészet, az Istenre kérem; meghalok a türelmetlenségtől.

— Szép ifju volt, — folytatá a lelkész — és milyen éss! Jó Isten, milyen tehetség! A mi Laughéknem igen terem hozzá hasonlót.

Don Luigi dicséretei egyáltalában nem voltak költöttek. Másról is tisztelettel szokott beszélni, kivéve egy jó barátomat, ki szintén ott született és kinek szabadelvű bogarait soha sem tudta megbocsátani senkiről sem beszélt oly dicsérőleg. Azért nem is szükség említeni, hogy Caselli egyszerre előnyösebb színben tűnt fel előttem. Nem tetézett többé oly idegen-szerűnek, hogy egy szegény vándorzenész oly keresettséggel beszélt és ábrándozásait oly nagy ismeretekbe burkolta.

— Ó, Don Luigi! Don Luigi! — mondám; — mily szerencse reám nézve! Ugy-e, elbeszéli nekem

és közmondások között, minden lépten-nyomon idézett valamit Latium szent nyelvén.

Eredeti egy parancsnok volt ez, kinek a kaszárnyában egy régi könyvekkel telt állványa volt. A plébános a ius coxandi, vagy más hűbéri kiváltságok fölött vitatkozott velem s a parancsnok volt közöttünk a bíró. A plébános Strabóra és Pliniusra, a parancsnok pedig Ptolomaeusra és a Tabula Peutingerianára hivatkozott,

Mielőtt az elbeszélést folytatnám, csak egyszerűen felemlítem, hogy egyszer Titus Liviusnak egy szép helyéről volt szó, kiről a plébános nagy elragadtatással beszélt.

— Ó, Titus Livius! — szakítá félbe a parancsnok. — Gyönyörű egy könyv az. Én, mikor az ágyba megyek, nem bírok elaludni, míg Titus Liviusból pár lapot el nem olvasok.

Kicsibe nem mult, hogy azt nem mondtam neki: elég abból egy lap is; de azért elhallgattam. A vidék első politikai tekintélye volt ő parancsnoksága s nekem, mint udvarias embernek, vissza kellett a tréfát tartanom.

Végre is jó ember volt, bár felhevül, mint egy oroszán, ha az ő hivatásáról volt szó. Egyike volt a régi szabású katonáknak, ki méltóságosan tudja magát viselni és szolgálati kötelezettségeinek hasonlíthatatlan uri modorral tett eleget. Fáradhatatlan volt a rablók üldözésében, szívesen vacsorált a faluba érkező vendéggel és a falusi Vénuszok arcát, a kik ki-kidugták fűrtöfe fejüket a kis kapun, szerette megcsipdesni, mielőtt jó napot kívánt volna nekik. Mindnyájan ismerték és

a legkritikább esetekben vették tekintetbe. Így megtörtént az az eset, hogy a foglalkozás vagy pedig mesterség nélkül való emberek két év leteltével haszátérhettek, míg földművesek és iparosok, kiknek a hiányát érzik, három évet voltak kénytelenek szolgálni csupán azért, mert mások a cöllövésben, a mit tudvalevőleg az idő és más mellékkörülmények befolyásolhatnak, több szerencsével kedvezőbb eredményt értek el. A közös hadügyminiszter ez okból július 18-án rendeletet bocsátott ki, a melyben szigorúan meghatározza, hogy a második szolgálati év elteltével, kit lehet szabadságra bocsátani. A rendelet szerint első sorban azok a két évet szolgált katonák szabadságolandoók, a kik bevonulásuk előtt a gazdaság terén működtek. Még ezek előtt is előnyben részesülnek a kik a tényleges szolgálatba való bevonulásuk előtt valamely gazdasági vagy szőlészeti iskolát végeztek. Továbbá azok, a kik, a nevezett iskolákat nem végezték is, de még bevonulásuk előtt ily intézetbe már föl voltak véve. A rendelet értelmében ezek után szabadságra kell bocsátani azokat, a kik tényleges szolgálati idejük alatt valamely gazdasági vagy szőlészeti iskolába való fölvételt biztosították. — Azokat a munkásokat, a kik bevonulásuk előtt valamely iparágban foglalkoztak, csak ezek után veszik figyelembe. A közös hadügyminiszter rendeletéből azonban kimaradt annak meghatározása, hogy tavasszal a létszám kiegészítésére kiket kell behívni első sorban. Félreértések elkerülése végett pedig erre is égető szükség lett volna.

— **(Egy menyecske, aki az ura elé ment.)** Egy németüröghi menyecske ugyancsak szó szerint vette az ura levelét, aki elutazott Pellérdre és azt írta az asszonynak, hogy vasárnap visszajön s egyuttal felkérte, hogy menjen ki elébe a vasúthoz. Az

asszony szó szerint teljesítette a kérelmét és elébe jött a férjnek, még pedig a vasúti síneken. Egy darabig csak ment a hosszú pályán, egyszerre csak jött a vonat és mozdonyvezető hiába sipolt, integetett neki, ő csak le nem tért a sínekről. Utóvégre is meg kellett állítani a vonatot. A vonatvezető dühösen rivalt rá: „Megbolondult kend. hogy nem tér ki az utból?” — „Már hogy térnék ki, mikor az uram elé megyek,” — válaszolta a szófogadó menyecske. — Hiszen arra itt ugyis hiába vár! — felelte elképedve a vonatvezető. — Ahá, — kiáltott föl hirtelen a menyecske, — lám, ott kukucskál ki az én uram, Szepl, szállj le! — s erőnek erejével azt akarta, hogy az ura azonnal kiszálljon. A katasztrófa hamarosan leöklődötték őt a sínekről és a vonat berobogott a pályaudvarra. A menyecske nagyon megbotráncozott azon, hogy milyen ostobák is azok a vasutasok.

Művészet, irodalom.

○ **Egy érdekes könyv. Magyarország szőlőtermelésének múltja és jelenje** cimmal egy érdekes diákmű hagyta el augusztus hó elsején a sajtót. A művet Baross Károly a „Borászati Lapok” szerkesztője szerkesztette és adta ki. A magyar szőlő és bortermelés teljes egészét öleli fel a munka, melybe legjelesebb szakíróink dolgoztak. A mű úgy van összeállítva, hogy nemcsak a szakembert, de a nagyközönséget is érdekli. A millennium alkalmából adatván ki, kiváló gondot fordít az eszedéves kiállítás megfelelő részeire. Bevezetését emlékül szenteli a király látogatásának a borkiállít-

tásban. Külön mellékletét képezi ő felsége sikerült arcképe, és egy bájos csoportban azoknak a mágnásbölgyeknek a képei, akik a királyt a kiállítás megnyitása napján fogadták. A munka további részét száz magyar szőlőtelepnek a leírása képezi. Maga ez a nagy rész felette érdekes és megbecsülhetetlen munka. Magyarország legjelesebb szőlőtelepei vannak itt szakszertűen ismertetve, a telepítés, a művelés részletes leírásával számos rajzzal illusztrálva. Rác Sándor m. kir. szőlészeti felügyelő terjedelmes monografiát írt Jálisa Géza szőlősgyűjti 200 holdas szőlőjéről, sok rajzban mutatva be a művelést, a használt eszközöket, az épületek, pincék, présházak, terveit és költségvetését. A munkában ismertetve van a száz telep között Hangel István (Szegeárd), Mayer F. (Tolna Kéty), Szily László (Gödre Szent-Márton), Szily Pongrác (Váznok), Taussig Zeigmond (Pécs), szőlőtelepei. Végül Angyal Dező a „Borászati Lapok” 28 éves történetét írja meg, száznál több fényképben mutatva be a lap régi és mostani munkatársait. A mű nagy quartalakban 350 rajz és fénykép illusztrációval jelen meg, és számottevő alkotás szakirodalmunkban. A „Borászati Lapok” összes előfizetői millenniumi ajándékként kapják bolti ára 3 forint lesz. Augusztus 1-ig azonban kedvezményképp elfogadnak reá előleges megrendeléseket is. Ha a Pécsi Figyelő bármely előfizetője 2 forintot beküld előre a „Borászati Lapok” kiadóhivatalához (Budapest, Köstelek,) az a művet bérmentve fogja megküldeni.

tisztelték; a vasárnapi korcsmai veszekedéseknél elég volt, ha megjelent vörös-kék egyenruhájában; a zaj lecsöndesedett, mint a hogy Neptun quos ego jára elűlték a szabadjára bocsátott szelek.

As isten áldjon meg derék csendő-parancsnok, szívemből kívánom, hogy a hadügyminiszter lépessen elő.

De a plébános is derék ember volt. Bár meglehet, hogy ő szabadelvűnek, eretneknek, vagy még rosszabbnak fog engem tartani. Én azonban nagylelkű akarok lenni minden lelkész, de különösen ő irányában, a ki elég türelmes tisztelője volt az emberi nyomorúságnak és senkinek sem alkalmatlankodott. Mint már említettem, az archaeológia volt gyöngye oldala. Minden ország, de különösen a Langhe régészetiében jártas volt, a század elejétől a legújabb korig ismerte a tartományban előfordult nevezetesebb eseményeket.

Ki gondolhatta volna, hogy a gondviselés őt jelölte ki, hogy elbeszélésemet folytassa. Röviden elmondom, hogy miképpen volt ő eszköz a gondviselés kezében, miképpen vezetett engem Caselli Calistonak, szent Cecilia szerencsétlen kedvesének nyomaira.

Egy napon bizalmas beszélgetésbe merültünk az alsó papság sivár és reménytelen életéről. Nevetve vettem neki oda, hogy menjen Rómába, a hol tehetségei folytán hamar híres lesz és bibornok is lehet belőle. A bibornoktól pedig a pápig csak egy ugrás is felvehetné a II. Péter nevet és a népeknek a papság szövetségét hirdethetné a szabadsággal.

— Lehetetlen! — mondá Don Luigi a nélkül, hogy a mondottam nagy igazságnak meghódolt volna.

— Tudom, hogy szeret tréfálni. Menjen más Rómába, ne egy szegény d—i lelkész.

— Jól van! — Hát IV. Sixtus nem Albissolából való volt e, a honnét két híres pápa és számos ezer jeles fazék került már ki? De bocsásson meg, Don Luigi, ha egyet ugrom Ön D ben született?

— Igen; itt születtem a vidéken.

— De éppen D ben?

— No persze, hogy itt. — mondá a plébános. — És micsoda különöset lát ebben?

— Ej, istenem, semmit. De éppen e vidéken született egy bizonyos Calisto, kiről igen nagy érdeklődés állana közelebbről tudni valamit. Ismeri ezt a nevet?

— Caselli Calistó! — ismétlé Don Luigi fülét vakarva, — várjon csak egy kicsit! Honnan olyan ismerős ez a név előttem?

— Mert Caselli is D ben született, mint ön.

Igen, igen viszonzá a plébános. — Caselli! Caselli! Ó igen . . . most már rájöttem. Caselli voltaképpen nem erre a vidékre való, hanem a szomszédba. Ezért nem emlékeztem rá mindjárt.

Don Luigi nagyon féltékeny volt régési hírnevére, valamint arra, hogy vidékének eseményeit szoros emlékezetében tartja. Azért nem engedte meg, hogy segítsék neki és nem akarta elfogadni, hogy nem jutott egyszerre eszébe. Végre is az olvasók be fogják látni, hogy Don Luiginak igaza volt, mert emlékező tehetsége bámulatos volt, ha a rendes kerékvágásba jött.

Tanügy.

X A magyar zeneiskola a jelen tanévvel immár 10 évfolyamát fejezte be. Nem nagy sajjal, de annál nagyobb sikerrel munkálkodott azon eszme szolgálatában, melynek művelésére alakult. Tanításában vezérgondolat volt mindvégig: a klasszikus zene művelése mellett a nemzeti zene ápolása. S e gondolat, melylyel a magyar zeneiskola kezdetben egyedül állott a zenei tanintézetek között, jelenleg már hódít és érvényesül mindenfelé. S éppen ebben áll a Magyar Zeneiskola nagy erkölcsi sikere. Az intézet vezetői: Káldy Gyula elnök, Schnöller Lajos igazgató és dr. Wessely Ödön titkár. Tanári kara kiváló magyar zeneművészekből áll, kiknek képessége és tudása általánosan el van ismerve Tiszteletbeli tanárok: id. Ábrányi Kornél, Bartalus István. Rendes tanárok: Bárdosy Irén, Faludi Károly, Hochhalt Ferenc, Káldy Gyula, Késmárky Árpád, Kuliffay Izabella, Pichler Elemér, Schnöller Lajos, Waldmann Albert, dr. Wessely Ödön, Wilmuth Bódog. E mellett a legolcsóbb fővárosi zenei tanintézet, (tandij: havi 4 frt.) a mivel szintén hozzájárult a magyar zene népszerűsítéséhez. Eddig már 1506 tanítványa volt az intézetnek s 77 nyilvános hangversenyt rendezett. E hangversenyeken az előadott 1028 szám közül 446 magyar szerzemény volt. Oly eredmények ezek, melyek megértetik, ha a figyelem a Magyar Zeneiskola felé fordul. A Magyar Zeneiskola egy előkészítő, 4 rendes és 3 kiművelési osztályból áll. Ezen felosztás a zongorára és hegedűre szól. A többi tárgyaknál a körülményekhez képest módosul. Az előkészítő-osztályba olyanok is felvétetnek, kik semmi előismerettel nem bírnak. Beiratási-díj a zeneiskola előkészítő és a 4 rendes osztályba: 3 frt. Havi tandij 4 frt. Beiratási díj a kiművelési- és az ének-osztályokba: 5 frt. Havi tandij: 7 frt. Fűtés és világításért egész évre 2 frt fizetendő. — Kiváló tehetségű szegény növendékek tandíjkedvezményben, esetleg tandíjmentességben részesülnek. A zenekarba előhaladottabb műkedvelők díjtalanul vétetnek fel. A beiratkozás 1896—97. tanévre folyó évi augusztus hó 27-én kezdődik a „Magyar Zeneiskola” helyiségében: Váci-körut 16. sz. II. emelet, 52. ajtó, délelőtt 10—12-ig és délután 3—5-ig. A rendes tanítás szeptember 5-én kezdődik.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Törvényszék.

§ Meglopta a cselédtsársát. Közöltük annak idején, hogy Gáspár Pál kocsist mi ként lopta meg Wagner György, ki vele egy helyen szolgált. A pécsi kir. törvényszék a rovott előéletű tolvajt lopás büntetéseért három évi és 6 hónapi fegyházra ítélte, mely ítéletet most a kir. Curia is helybenhagyott, az elítélt büntetéséből vizsgálati fogsága által 4 hónapot kitöltöttnek vevén. E szerint Wagnernek még 3 éve és 2 hónapja van hátra, a mely büntetését a soproni fegyházban üli le.

§ A jegyesek életkora. A nőknek az a megbocsátható hiúsága, hogy életkoruk bemondásakor ók, vagy mamájuk, mindig tévednek egy kicsit, rendszerint csak mosolyt fakaszt, az alábbi ismertető esetében azonban nagyobb bajt okozott. Egy vidéki lakos el volt jegyezve egy fővárosi kereskedő gazdag leányával, aki azonban, dacára, hogy fővárosi volt, annyira vidékiesen gondolkodott, hogy hitelt adott azon anonym leveleknek, melyek jegyeséről őt lebeszélni törekedtek s tényleg fel is bontotta a frigyét, kevéssel az esküvő előtt. A nő ezen lépése által megsejyzenített és fölbosantott jegyes ekkor a törvény útjára lépett, nevezetesen megtéríteni kérte mindama kiadásait, melyeket e házasság miatt és annak reményében tett. Neki ugyanis garzon lakása helyett nagyobbat kellett vennie, vidéken azonban nem lóg kint a házakon annyi cédula, mint a túlépített Budapesten, megfelelő lakást tehát csak nagy áldozattal és tetemes átalakítási költség árán volt képes kapni, mely kiadásai azonban a hibája nélkül felbontott eljegyzés folytán kidobott pénzzé váltak. A most említett és egyéb költségei iránt tehát pört indított időközben özvegygyé lett s Budapesten lakó anyósa, mint a jegyesnek törvényes és természetes gyámja ellen. E perben fejlett ki egy érdekes és új jogi momentum. Alperesnő azzal állott elő, hogy ő a pör érdemében nem is nyilatkozik, mert neki ahhoz semmi köze; ő ugyanis azon címen lett bepörölve, hogy leányának a gyámja és tetteiért vagyoniilag felelős. Ez azonban tévedés, mert a leány már nagykoru és így saját személyében pörlendő annál is inkább, mert a jegyesség fölbontását is nem az anya, mint leánya képviselője, hanem a leánya önjogulag eszközölte. Felperes ur tehát elutasítandó és tiszteességes összegű költségben elmarasztalendő. Felperes nyilatkozata után a bíróság határozott és felpereset el is utasította, mivel a kereset beadásakor a jegyes tényleg önjogu volt, önálló vagyonnal is bírt, a saját személyében intéskedett a fölbontás felől, az anyját tehát az ő tényeiért elmarasztalni nem lehet, azonban — és ez az érdekes és helyes — alperes anyát a pernyerés dacára is tetemes perkötségben marasztalta el felperes javára, mert ő volt az oka eme pernek, mivelhogy egy becsatolt levél szerint ő írta volna az orvosnak egynegyed év előtt azt, hogy leánya 22 éves, tehát a jegyes életkorának eltitkolása, illetve hamis előadása által ő téveszté felpereset oly irányba, hogy ez a jogosan kiskorunak vélt leány helyett mást pöröljön. Leányok, asszonyok ne hamiskodjatok!

TÁVIRATOK.

— Elhunyt főgondnok. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Vályi János, a tiszántuli reform. egyházkerület főgondnoka tegnap szatmármegyei birtokán, Majtison meghalt. Vályi politikai érzelmeire nézve a függetlenségi és 48-as párthoz tartozott és mint ilyen, nyerte megválasztását 1883-ban Debrecenben, Tisza Kálmán ellenében, a főgondnokságra.

— Elhunyt hadtestparancsnok. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Galgócy Tivadar nagyszombeni hadtestparancsnok ma reggel fél négy órakor elhunyt.

— Takács Zoltán utasása. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Takács Zoltánt rabruhában tegnap Balassagyarmatról Budapestre hozták, a hol a törvényszéknél kihirdették előtte a Curia ítéletét. Erős őrizet alatt ma Szegedre vitték, a hol a csillagbörtönben kapott szállást és ott is marad két álló esztendeig.

— Osztrák vendéglősök a kiállításon. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Tegnap este 200 bécsi és osztrák vendéglős érkezett Budapestre, a kik ma megtekintették a kiállítást. A főbejáratnál Müller műszaki tanácsos Gelléri Mór titkár és Kovács Gyula aligazgató fogadták őket.

— Párosviaskodás ujságiró és intendáns között. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Diósi Béla ujságiró és a „Neues Pester Journal” operai tudósítója és Nopcsa Elek intendáns között személyes sértésből kifolyólag ma kardpárbaj ment végbe, melyben Nopcsa báró intendáns orrán, karján és mellén sérült meg. Diósi sértetlen.

— Rabok lázadása. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Budapesten a lőportárdulóban fekvő fogházban ma délután a rabok fellázadtak. Közelebbi részletek hiányzanak.

NYILT-TÉR +)

Elismerés.

A leghálásabb szívvel elismerem, hogy a mohai Ágnes forrás vizét, mint gyógy- és asztali vizet gyomor és torokhurutos bántalmaknál tizenkét év óta kitűnő eredménnyel használom.

Bodiczky Kálmán
ev. főesperes, lelkész.

Köszönet nyilvánítás.

Midazok, kik felejtethetlen atyánk, nagyatyánk s rokonunk csepregi

Schapringer Joachim ur

elhalálózása alkalmával a temetőben való megjelenésükkel, úgy részvétüknek más módon való nyilvánításával fájdalomukat enyhítették, miután a számos részvétnyilatkozatra a súlyos csapás terhe alatt válaszolni képtelenek vagyunk, ez uton fogadják legmélyebb köszönetünket.

A gyászoló család.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerk

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC

TAIZS JÓZSEF
kiadó.

TAIzs JÓZSEF

Pécsett,

Mária-utca 1. szám a királyi tábla átellenében.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papirkereskedés.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésü

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, tánczrendek, hivatalos és gazdasági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek, stb. stb. elkészítésére.

könyvkötészete

fel van szerelve papirmetsző, sodronyfüző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segélyével a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

Nyomtatvány raktárából

körjegyzői, papi és ügyvédi nyomtatványok jó papiron olcsó árért kaphatók.

Papirkereskedésében

nagy választékban kaphatók fogalmi, szines és fehér író papirok, különböző súlyban és minőségben; itató papirok, levélpapirok dobozokban, írótollak, tollnyelek, különböző színű tinták, gummi arabicumok, fehérneműt jelző tinták, kaucsuk bélyegző tinták, pecsétviaszok stb. stb. eféle cikkek, olcsó áron.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.